

ARNHEMISCHE SCOURANT.

ZONDAG 19 SEPTEMBER.

De prijs deser Courant, die geregeld vijfmaal 'sweks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Danderdag, Zaterdag en Zondag, is f 5 in de drie maanden.

De prijs der Advertentiën is, van eenen regel vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen regelrest, voor elke plaatsing.

Mag de Kamer, door het verwerpen der begrooting, de regering dwingen te slaan?

De waarschuwendende vriend van het Journal de la Haye spant in het fameuse boekje, waarvan wij onlangs spraken, alle krachten in, om der goede burgerij wijs te maken, dat het verwerpen der begrooting door de Staten-Generaal, ten einde daardoor tot eene nieuwe orde van zaken te komen, eene soort van euveldaad is, ter naauwernood naar behooren te boeten met eene verbeurdverklaring van alle onze grondwettige vrijheden. Nu eens heet het: »de alleenheerschening der Tweede Kamer,» een »revolutionnaire stap,» eene »onwettigheid;» dan weder: »de constitutie verkrachten en het SOUVERAIN gezag in naam bij den vorst (?) bij de Tweede Kamer overbrengen.» De taal is te zwak, om het misdrijf naar waarde te schetsen. Er is inzonderheid één argument, waaraan de waarschuwer veel schijnt te hechten, daar het herhaaldelijk wordt voorop gesteld. De Kamer, die slechts een gedeelte der wetgevende magt is, mag de regering niet dwingen eenen anderen weg in te slaan. Wij zullen deze tegenwerping eens wat nader beschouwen.

»Waar staat het in onze grondwet geschreven,» vraagt WAARSCHUWER, »dat, »hetzij de Staten-Generaal, hetzij, om »bij het gebeurde te blijven, een gedeelte der nationale vertegenwoordiging, »een tak slechts der wetgevende magt, »de bevoegdheid zou bezitten de regering te dwingen,» zoo men het eenen dwang wil noemen, ligt in artikel 106 en artikel 122 der grondwet. Artikel 106 zegt:

»De wetgevende magt wordt gezamenlijk door den koning en de Staten-Generaal uitgeoefend.»

Gezamenlijk; door de vrije toestemming dus van beide partijen. Weigert ééne der partijen toe te stemmen, dan dwingt zij daardoor de andere het voorgenomen plan te laten varen.

Art. 122 zegt:
»De bewilliging der Staten-Generaal »wordt vereischt op de begrooting van »de uitgaven van het rijk, welke aan de »Tweede Kamer door den koning in de

gewone vergadering wordt ingezonden.»

Indien tot de wettigheid der uitgaven de inwilliging vereischt wordt der Staten-Generaal, dan zullen de Staten-Generaal ook wel bevoegd zijn die inwilliging te weigeren; of dacht vriend WAARSCHUWER soms, dat de grondwet gewild had, dat de Staten-Generaal verplicht zouden zijn alle begrootingen aan te nemen?

»Waar staat het geschreven,» vraagt WAARSCHUWER, »dat de Staten-Generaal, »een tak slechts der wetgevende magt, »de bevoegdheid zou bezitten de regering te dwingen?»

Wij zullen de vraag omkeeren. Eilieve, WAARSCHUWER, zoo ervaren in de verborgenheden der Nederlandsche regeerkunst, wees zoo goed en leer ons, waar het geschreven staat, dat de kroon, een tak slechts der wetgevende magt, de bevoegdheid zou bezitten, de Staten-Generaal te dwingen, een stelsel van bestuur in stand te houden, dat zij rekenen te zijn tot verderf van den lande?

Wanneer de Staten-Generaal, het ééne deel der wetgevende magt, de kroon niet mogen dwingen hunne inzichten te volgen, — zoo mag de kroon, het ander deel der wetgevende magt, even weinig de Staten-Generaal dwingen, hare inzichten te volgen.

Maar de geheele voorstelling der vraag, zoo als WAARSCHUWER die stelt, is valsch en gewrongen. WAARSCHUWER bezigt hier het woord dwang als synoniem van onrecht, van onbevoegde tusschenkomst. In dien zin is het niet een dwang der Kamer, wanneer zij aan het bestuur het toestaan der begrooting weigert, maar het gebruik maken van een grondwettig recht. Dwang is dan eerst onrecht, wanneer men iemand in de uitoefening van zijn recht verkort; wanneer men hem noodzaakt iets te doen wat hij bevoegd was na te laten, of iets na te laten wat hij bevoegd was te doen. Maar welk recht heeft het bestuur eene begrooting door te drijven, welke de vertegenwoordiging niet wil inwilligen?

Wat is de begrooting? De begrooting is de raming der uitgaven, welke de ministers, het uitvoerend deel der regering, aan het wetgevend gedeelte ten onderzoek voordragen. Het is een ontwerp, dat geenerlei gevolg kan hebben, dan nadat het door beide deelen der wetgevende magt, de koning en de Staten-Generaal,

is goedgekeurd. Of het ééne gedeelte der wetgevende magt goedkeurt, baat niet. De toestemming van beide deelen wordt gevorderd en die toestemming kan alleen het gevolg zijn van eene overtuiging, die geheel onafhankelijk is van de overtuiging van het ander gedeelte. Wanneer het ééne gedeelte der wetgevende magt de begrooting aanneemt, terwijl het ander gedeelte die weigert, zoo wordt daardoor gene niet in zijn recht verkort; want er was nog geen recht; het recht werd eerst na de aanneming door beide partijen geboren. (1)

Om dit punt wel te vatten, is het van belang, dat men een juist begrip heeft van den aard der wetgevende magt. De wetgevende magt is één geheel, in twee deelen gesplitst, koning en Staten-Generaal. Geroepen tot dezelfde taak, verschilt hunne betrekking in het wezen niet: beide zijn vertegenwoordigers der natie, beiden zijn lasthebbers met onbepaalde volmagt. Om de wet te formeren wordt vereischt, dat beiden omtrent hetzelfde middel overeenkomen; de goedkeuring der helft is onvoldoende.

Hieruit blijkt, hoe ongerijmd het is, hier van dwang te spreken. Stel u voor, waarde lezer, dat gij het beheer over uwe zaken aan twee rentmeesters hadt opgedragen, met die bepaling, dat geene handelingen van kracht zouden zijn, dan tot welke zij gezamenlijk waren overeengekomen. Nu maakt de eene rentmeester een plan, waarnaar uwe goederen zullen bestuurd worden; maar de andere rentmeester, die meent, dat op die wijze uw vermogen kwalijk besteed wordt, weigert

(1) Vriend WAARSCHUWER, die zich niet kenmerkt door eene zeer juiste keus van woorden en uitdrukkingen, vraagt, van waar de Staten-Generaal de bevoegdheid ontleenen om »de regering te dwingen?» Zou de goede man dan werkelijk nog niet weten, dat de Staten-Generaal met den koning zelve de regering zijn? dat de Staten-Generaal met den koning mede-regeren? Of bedoelde hij, van waar de regering de bevoegdheid ontleent de ministers, en het wetgevend deel der regering om het uitvoerend te dwingen? Dan is de vraag nog kluchtiger.

Dat overigens noch aan het Journal de la Haye noch aan vriend WAARSCHUWER het begrip van een constitutioneel, grondwettig koningschap duidelijk is, blijkt, wanneer men hen herhaaldelijk van de souvereine magt des konings, van de regten van soevereiniteit enz. hoort gewagen. Souvereiniteit en grondwettig koningschap sluiten elkander uit. De souvereine magt berust bij diegene, die de grondwet maakt, niet bij hem, die zijn recht alleen uit de grondwet ontleent. Het grondwettig koningschap is een toevertrouwd goed, dat alleen behouden wordt zoolang de bezitter de voorwaarden, op welken het hem werd toevertrouwd, getrouwelijk nakomt.

aan dat plan zijne toestemming te geven. Wat zoudt gij wel zeggen, als nu de rentmeester, die het plan ontworpen had, in arren moede verklaarde, dat de ander hem eenen onredelijken dwang aandeed, dat hij de volmagt geschonden en verscheurd had, en dat hij nu daardoor ook geregtigd was, uwe goederen naar zijn eigen inzicht — *devant Dieu et suivant sa conscience* — te beheeren, als ware er nooit eene lastgeving in de wereld geweest?

Maar, zeggen het *Journal de la Haye* en zijn *waarschuwende* vriend, wij betwisten ook der Kamer het regt niet de begrooting te verwerpen, maar alleen het regt, de begrooting te verwerpen om daardoor tot eene andere staatsinrigting te geraken.

Eilieve, wat is de begrooting? Immers niets anders dan de raming der uitgaven, tot het in standhouden der tegenwoordige staatshuishouding noodig. Maar wanneer nu de eene rentmeester vindt, dat de huishouding verkeerd is ingerigt, dat er posten op voorkomen die behoorden te worden geschrapt, wat *kan*, wat *moet* hij anders doen, dan zijne medewerking tot het in standhouden eener zoodanige orde van zaken te weigeren?

Zoo de ééne gevollmagtigde overtuigd is, dat de tegenwoordige inrigting *goed*, de ander dat zij *verkeerd* is, ontstaat er een conflict. Hoe er uit te geraken? Geen van beiden mag zijne overtuiging aan die des anderen ten offer brengen, want zij zijn elk voor zich geroepen naar eigen inzicht te handelen.

Er is slechts één middel. Kunnen de lasthebbers niet met elkander overeenkomen, dan schiet er niets over, dan dat zij zich voor dit bijzonder geval tot den oorspronkelijken lastgever wenden. Dit is het, wat men in alle *waarlijk* constitutionele regeringen vindt, door de ontbinding der vertegenwoordiging en het beroep op het volk. Het *algemeen* mandaat wordt hier in een *speciaal* mandaat veranderd. De lastgever alleen, van welken en de kroon en de vertegenwoordiging hare volmagt ontleenen, kan den strijd beslechten. Zoo onze ministers, zoo onze kroon thans het nadeel gevoelen, bij eene weigering der begrooting, geen middel te hebben, om uit dien strijd te geraken, moeten zij de schuld daarvan aan niets anders wijten dan aan hunne eigene hardnekkigheid, die in de grondwet een der wezenlijkste bestanddeelen van eenen constitutionelen staat niet wilde doen opnemen.

Switserslandse berichten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 24 sept. Uit Zwitserland wordt gemeld, dat de regering van Bern maatregelen heeft genomen om de uitgevers van het dagblad *les Débats*, te Parijs, in regelen te doen vervolgen, omdat daarin is gemeld geworden, dat in Bern, op haren last, het geheim van den brievenpost werd geschonden.

De Zwitsersche bladen bevatten eenige aanmerkingen over het verdagen van den Landdag tot den 18den oktober, en over de mogelijke gevolgen van dezen maatregel. De liberale bladen zijn het hierovertrent eens, dat men, door dit middel uitstel aan

de katholieke kantons te verleenen, hun de maat der toegeliefelijkheid en vredesgezindheid heeft volgemeten, maar dat, indien deze laatste poging mislukken mogt, men geen anderen uitweg meer heeft, dan de uitvoering der wettige besluiten door militaire maatregelen te verzekeren. De liberalen beweren voorts, dat, ingeval de Landdag, nu het beslissende oogenblik daar is, niet tot de uitvoering overging, die vergadering alle waardigheid zou verliezen en een volstrekt onvermogen aan den dag leggen, terwijl Zwitserland intusschen gevaar zou loopen van aan de treurigste regeringloosheid te worden prijs gegeven. Sommigen meenen, dat eene vredelievende zending van eedgenootschappelijke commissarissen aan de katholieke kantons iets goeds zou kunnen uitwerken; doch alleen in geval men, bij het mislukken dezer poging, dadelijk zijne toelagt tot de kracht der wapenen nemen mogt. Intusschen stellen de bladen, die tot de partij van het afzonderlijk Verbond behooren, de uitvoering der besluiten van den Landdag als zeer twijfelachtig voor, op grond dat sommige kantons nog altijd weifelen omtrent de dienaangaande aan hunne gezanten te geven instructiën.

— H. M. de Koningin der Nederlanden is den 7den dezer met een talrijk gevolg te Mannheim aangekomen, en heeft den volgenden ochtend hare reis naar Zwitserland en Italië over de ijzerbaan voortgezet.

Frankfort 25 sept. Volgens de jongste berichten uit Lucerna, begint zich onder de hoofden der jesuitische partij aldaar eenige bekommring te opebaren, over de gevolgen van een gewapenden tegenstand tegen een in wettigen vorm vervat bondsbesluit, en zou de heer *Siegwart Muller* gepoogd hebben hen gerust te stellen, door de opmerking, dat men altijd nog konde toegeven, zoodra een besluit tot uitvoering mogt genomen zijn.

— Te Berlijn had men reeds lang een nauwziend oog op de Duitse courant, welke te Brussel verschijnt, getestigd en eene strenge controle gehouden over de berichten, welke zij uit Pruisen ontving. Thans is aldaar een heer *von Schipansky*, als correspondent dier courant, in zijne woning gevangen genomen. Dadelijk bij het eerste verhoor bekende hij zijne betrekking tot het Brusselsche blad, waarop men hem, nadat hij 14 dagen gevangen gezeten had, vooreerst weder in vrijheid stelde, terwijl de instructie tegen hem begonnen is.

ENGLAND.

Londen, 25 sept. Gisteren werd te Dublin eene vergadering gehouden van de repeal partij van het oude Ierland. Er waren meer personen tegenwoordig dan in de vorige weken. De heer *J. O'Connell* hield eene vrij lange redevoering, en besloot met te zeggen, dat de rente deze week £ 67,19,2 had opgebracht.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 sept. Het besluit, waarbij de hertog van *Amale* tot gouverneur-generaal van Algerië wordt benoemd, is sedert eenige dagen reeds geteekend, maar zal eerst binnen vijf of zes dagen in den *Moniteur Parisien* en in den *Moniteur Universel* verschijnen.

— Volgens den *Constitutionnel* zou de generaal *Bedeau* gemagtigd zijn geworden, om de drie regimenten te behouden, welke Algerië moesten verlaten, zoodra er drie andere zouden zijn aangekomen om deze te vervangen, zoodat het garnizoen aldaar met 4 à 5000 man is vermeerderd geworden; ook verzekert men, dat er in den gisteren gehouden ministerraad besloten is, nieuwe troepen naar Algerië te zenden.

— Naar men verzekert, zou de heer *Linage*, de vertrouwde van *Espartero*, gisteren hier zijn doorgelopen, ten einde zich naar Londen te begeven, om den gewezen regent aan te spreken, zoo spoedig mogelijk naar Madrid te vertrekken, waar het nieuwe ministerie wenscht, dat zijne tegenwoordigheid generaal *Narvaez* in bedwang moge houden.

— Het gouvernement heeft de kleine stoomboot *le Pingouin*, ter beschikking der familie *Sebastiani* geseld, om de overblijfselen der ongelukkige hertogin *de Praslin*, naar Corsica te voeren. Men is thans in de haven van Toulon bezig dit vaartuig er geheel voor in te rigten, hetgeen ongeveer zestigduizend franken zal kosten.

— Mevrouw *de Luzg Desportes*, is dezen morgen door den heer *Broussais*, regter van instructie, verhoord geworden. Men zegt, dat het eerst bedan

is, dat zij van dien heer de vergiftiging en van den hertog *de Praslin* vernomen heeft, haar in een hevig zenuw-toeval heeft gestort.

— Bij besluit des konings, dd. 12 september de koning aan bijna 500 veroordeelden kwijdding verleend van huane straf, waartoe zij waren, ten gevolge der, in onderscheidene des rijks, onlangs plaats gehad hebbende brotoren. Reeds in de maand augustus schenking, naar men zich herinneren zal, een aan de zoogenaamde veroordeelden gratie; thans, den overvloedigen oogst gerustgesteld, dat zulke neelen niet herhaald zullen worden, heeft de met het meeste genoegen die edele daad verrig.

— Uit Algiers, van den 10den, wordt geschied dat men aldaar geene meer zorgwekkende berichten van Marokko ontvangen had. Wel schijnt de meenschap tusschen Taza en Onchda afgebroken zijn, zoodat zulke een staat van wanorde aant, maar in allen gevalle zonde de tijding van een vecht tusschen den keizer en den emir, zoo dit gehad hadde, in Algiers zijn overgebracht. Men, alzo het gemis aan verdere tijdingen als een *quo* beschouwen. Overigens heerscht door Algiers de meest gewenschte rust.

BELGIE.

Brussel, 26 sept. Sedert eenigen tijd heerscht een verschil omtrent het al of niet verpligte omvoegsels, tot dagbladen behoorende, te doen zegen. Thans heeft de minister van financiën aangaande onderwerp beslist, dat bijvoegsels, bij de dagbladen gevoegd, en geene artikelen bevattende tot de eiglijke rubriek der courant behoorende (zoo als vertentiën, beursnoteringen, gebeurtenissen van dag, letterkundige nieuwigheden), vrij van regel zijn. Alzo kunnen de dagbladen in losse bladen ongezegeld mededeelen de verslagen en beraadslagen der wetgevende Kamers, hoven, regtbanken geleerde maatschappijen en andere vereenigingen, acten der regering, de diplomatieke, industriële, commerciële documenten, kortom, al wat tot algemeen belang behoort, zonder onderscheid van land, en dat, uit hoofde van dezelfs nitgebreidheid, geene plaats in het dagblad zelf vinden kon.

Amsterdam, 27 sept. Bij het ter perse leggen dezes vernemen wij met genoegen, dat de afdoende ons aangeprezene kandidaten tot vervulling der opengevallene kiesersplaatsen in deze hoofdstad door de stemgeregtigden zijn benoemd.

— In een der Frankforter bladen komt een bericht uit Berlijn voor, waarin op eene stellige wijze wordt gemeld, dat een der presidenten van het hooge gerechtshof van die stad belast is met de procedure tot echtscheiding tusschen prins *Albert van Pruisen* en prinses *Marianne der Nederlanden*, welke reeds sedert vele jaren gescheiden leven.

's Gravenhage, 27 sept. De minister van financiën heeft bekend gemaakt, dat de rentebetaling van de kapitalen, ingeschreven op het grootboek der nationale schuld, rentende 4 pCt., over het halfjaar, verschijnende op den eersten oktober 1847, zal plaats hebben van vrijdag den 1sten af, tot en met vrijdag den 25sten oktober 1847, en vervolgens over alle de nog verschuldigde kapitalen, alle werkdagen, met uitzondering van des zaterdags, van maandag den 11den oktober 1847 af, tot en met den 15den februari 1848; en zulke op de hierna gemelde bureaux van het grootboek der nationale schuld, gevestigd te Amsterdam, te weten:

Op het eerste bureau: voor de kapitalen ingeschreven onder letter A tot en met D;

Op het tweede bureau: voor de kapitalen ingeschreven onder letter E tot en met K;

Op het derde bureau: voor de kapitalen ingeschreven onder letter L tot en met R;

Op het vierde bureau: voor de kapitalen ingeschreven onder letter S tot en met Z.

Rotterdam, 27 sept. Het later aankomen van den spoortrein van Amsterdam gisteren avond, is daardoor veroorzaakt, dat in de nabijheid van Schiedam, twee stuks ruudvee, die door het opengaan der bekens, ten gevolge van den hevigen wind, op de sporen geraakt waren, overreden zijn. De schok daardoor veroorzaakt was zoo hevig, dat een defect aan de machine ontstond en de trein niet verder voortkon. Er werd onmiddellijk om eene locomotief ge-

stad, die dan ook ongeveer 1 over negen uur be-
houden met den trein aankwam.

Utrecht, 16 sept. Uit het heden opgemaakte pro-
cess-verbaal van de commissie tot de beoordeeling der
planten en voorwerpen van land- en tuinbouw, ont-
der mededinging naar de uitgeloopte prijzen, inge-
zonden voor de twaalfde tentoonstelling van het ge-
nooschap voor landbouw en kruidkunde te Utrecht,
blijkt, dat door die commissie zijn toegekend: De
gouden medaille, voor de fraaiste 25 bloeiende plan-
ten, aan den heer jhr. M. B. A. Beelaerts van
Blokland, te Utrecht; de tweede gouden medaille,
voor de zeldzaamste doch bloeiende plant, aan den
heer jhr. Ph. F. von Siebold, en de zilveren me-
daille, aan den heer jhr. M. A. A. Beelaerts, van
Blokland; de zilveren medaille, voor de best ge-
weekte bloeiende plant, aan den heer dr. J. J.
Burgerhaudt, te Utrecht, en de tweede zilveren
medaille, aan den heer C. de Winter, bloemist te
Utrecht; de tweede gouden medaille, voor de fraaiste
verzameling van 50 verschillende bloeiende planten,
aan den heer C. Glijm, bloemist te Utrecht; de
zilveren medaille, voor zes uit Nederlands Indië inge-
voerde palmen, aan den heer J. G. Jongeling,
bloemist te Utrecht; de zilveren medaille, voor de
15 fraaiste bloeiende rozen, aan den heer jhr. M.
A. A. Beelaerts van Blokland; de tweede zilveren
medaille, voor de 30 fraaiste bloeiende rozen, aan
den heer H. van Lunteren, bloemist te Utrecht; de
zilveren medaille, voor de fraaiste liliïums, aan den
heer H. van Lunteren; de zilveren medaille, voor
de 20 fraaiste oranjeboompjes, aan den heer A.
Deerns, te Utrecht; de tweede zilveren medaille,
voor de fraaiste varens, aan den heer C. Glijm;
de tweede zilveren medaille, voor de schoonste ran-
kende plantjes, aan den heer C. de Winter; de
zilveren medaille, voor de 20 schoonste afgesneden
dahlija's, aan den heer baron van Tuyl van So-
rooskerken van Maarssen en Termeer; de zilveren
medaille, voor de 50 schoonste afgesneden dahlija's,
aan den heer C. de Winter; de tweede zilveren
medaille, voor de 3 schoonste dahlija-bloemen, aan
jhr. M. A. A. Beelaerts van Blokland; de zilveren
medaille, voor de twintig nieuwste fraaije heesters voor
den kouden grond, aan den heer C. de Winter; de
tweede gouden medaille, voor de beste appels en peren,
aan den heer P. Dulle, boomkweker te Utrecht,
en de zilveren medaille, aan J. Copijn, boomkwe-
ker aan de Groene Kan, bij Utrecht; de tweede
gouden medaille, voor de schoonste groenten, aan
N. de Jong, hovenier te Utrecht, en de zilveren
medaille, aan den heer jhr. W. E. Kam, te Utrecht;
de zilveren medaille, voor de schoonste schoof rogge,
aan P. Ettehoven, landbouwer aan de Bildt; de
zilveren medaille, voor de schoonste schoof tarwe,
aan Joh. de Ham, landbouwer te Beetsum; de
zilveren medaille, voor de schoonste schoof boekweit,
aan P. Ettehoven, landbouwer aan de Bildt; de
zilveren medaille, voor het belangrijkste landbouw-
werktuig, aan den heer W. Jenken, te Utrecht,
zijnde een ondergronds-ploeg; twee zilveren medailles,
voor twee verzamelingen planten, aan den heer C.
Glijm, en eene kleine zilveren medaille, aan den
heer J. G. Jongeling; voor landbouw, de gouden
zilveren medaille, voor zes maïs, aan den heer J.
P. van Rasmus, te Amsterdam; de kleine zilveren
medaille, voor appels en peren, aan K. H. Spa-
glen, boomkweker te Utrecht; de kleine zilveren
medaille, voor groenten, aan den heer A. Deerns,
terwijl eervolle melding toegekend is aan eene col-
lectie planten van den heer H. van Lunteren; aan
eene verzameling van planten, van den heer mr. J.
L. H. Roijen; eene collectie heesters van den kouden
grond, van den heer C. de Winter; aan 50 bloei-
jende planten, van den heer C. de Winter; aan
oranjeboomen van den heer jhr. W. E. Kam; aan
dahlija bloemen, van den heer jhr. M. A. A. Beelaerts
van Blokland; aan eene collectie planten, van pre-
fessor W. H. de Vriess, te Leiden; aan Canada'sche
tarwe, van den heer F. baron van Brakell van den
Eng, te Lisden; aan eene kool, van den heer
J. P. van Rossum, en aan perziken en druiven,
van den heer H. Sinkel, te Maarssen.

Amersfoort, 13 sept. In het naburige Zeldert,
heeft men met het sloot-uitgraven op een weiland
eene merkwaardigen eikenboom gevonden, die,
volgens ooggetuigen, slechts twee voet onder den
grond welligt een ween heeft verborgen gelegen en

waarschijnlijk door een der oudste vloedstromingen
der Zuidzee aldaar is nedergespoeld.

Deze boom is 67 voet lang, aan den top twee voet
in het kruis, aan den wortel zes voet in de door-
sneede, en op het midden zoo breed, dat een boeren-
wagen er op staan kan.

Groningen, 16 sept. Wij vernemen met genoe-
gen, dat de heer Geert Reinders, lid van de pro-
vinciale staten deser provincie en landbouwer op
Groot Zeedijk, te Warffum, die steeds de belan-
gen van den landbouw bevordert en zijn lust voor
danzelven door proefnemingen laat blijken en die
reeds meermalen door de Nederlandsche maatschappij
ter bevordering van nijverheid te Haarlem is bekroond
voor het beantwoorden van door haar uitgeschreven
prijsvragen, dit jaar wederom door die maatschappij
is bekroond, en wel na met de gouden madaille,
voor eene verhandeling over de door hem genomen
proeven in het verbouwen van drie verschillende
veldgewassen op drie bunders land in eenen, met vier
verschillende onvermengde meststoffen bemesten grond,
door hem ingezonden ter beantwoording van de door
die maatschappij uitgeschreven prijsvraag, no. 146.

In het vorige jaar viel die eer te beurt aan des-
zelfs zoon, den heer C. Reinders, welke toen door
die maatschappij met eene medaille werd bekroond
voor het beantwoorden eener prijsvraag, welke ook
op den landbouw betrekking had.

Maastricht, 15 sept. Ter gelegenheid van de
Maastrichtsche kermis, heeft de sociëteit Momus eene
tentoonstelling geopend van ronden vlaaijen, eene soort
van taart, welke alhier het burgerregt heeft verkre-
gen; en een zilveren gedenkpenning uitgelooft voor
hem, die de grootste vlaai soude voortbrengen. On-
derscheidene brood- en suikerbakkers hebben naar
dien prijs gedongen; dezelve viel te beurt aan den
heer Servaas Leonard Hubert Jonsten, banketbak-
ker, die eene vlaai van niet minder dan 9 voeten breed
en 28 voeten in den omtrek voor de tentoonstelling
had vervaardigd. De medaille had de grootte van
een drieguldenstuk, en bevatte aan de eene zijde het
opschrift Sociëteit Momus Maastrichtsche Industrie
en aan de keerszijde Floois expositie 1847. Alle de
voorgestelde vlaaijen zijn door de sociëteit aangekocht
en aan de verschillende geachtelijken van weldadigheid
dezer stad rondgedeeld.

Bij dezelfde gelegenheid werd aan de sociëteit Mo-
mus, door den heer Regout, glazenfabrikant te dezer
stede, een chapeau-glas, 2, el 15 daim hoog, ten
geschenke gegeven.

Jongste nieuwstijdingen.

Arnhem, 13 sept. Hoezeer er niet een enkele
daadzaak is bekend geworden, welke dreigend voor
de rust van Europa kan worden geacht, en de Fran-
sche regering het diepste stilzwijgen bewaart, het-
welk doet zien, dat zij niet voornemens is af te wijken
van hare oude gedragslijn van voorzigtigheid, was
niettemin aan de beurs te Parijs, van gisteren, de
stemming hoogst onrustig en vreesachtig. Voornam-
lijk gingen de spoorwég-actiën aanmerkelijk achteruit,
met name die van Orleans en Rouaan.

In Spanje heeft de hertog de Frig, zoo als
wij reeds gisteren meldde, het ministerie van Ita-
liensche zaken van de hand hand genomen; thans
schijnt het, dat de heer Castelar die portefeuille
heeft aangenomen, en dat het presidentschap van den
raad van ministers aan den heer Garcia Gomez
minister van justitie, zal worden opgedragen. Als
men het dagblad la Presse, gelooven mag, dat don-
gaat voor bijzonder goed onderrigt omtrent de zaken
van Spanje, dan soude deze schikking verschaftigd
zijn aan den invloed van generaal Narvaez, welke,
bij deze gelegenheid de overhand op den heer Bull-
wer zou hebben verkregen.

De toestand van Italië blijft dezelfde. Thans
is men wel in zekerheid onderrigt, dat den 8ten
september — den datum der berigten van gisteren,
de koning van Napels nog aan het hoofd van zijn
rijk stond; zijne positie schijnt niettemin niet vrij
van gevaar, want ongelukkigerwijze is het zeker,
dat in de hoofstad zelve jarrijke arrestatiën hebben
plaats gehad. De handelingen der regering droegen
dus, op dien datum, het kenmerk van vrees.

Steeds verspreide men in Italië geruchten, dat
een dat Engelsche troepen te Ancona waren geland —
de ongegrondheid van welk gerucht niet vermeld
behoeft te worden, dan weder, dat eene sterke

Engelsche vloot op de kusten van de Adriatische
zee kruiste. Dit laatste is minder onwaarschijn-
lijk, hoezeer deswege niets met zekerheid bekend is.
De Fransche regering moet mede bevel hebben ge-
zonden naar Toulon en Marseille om alaan mogelijken
lijver aan de uitrusting der schepen bij te zetten, en
dezelve in te rigten, om, des noods, troepen aan
boord te nemen.

Het Journal des Débats verzekert, dat de houding
van de bevolking van Rome steeds voorbeeldeloos en
bewonderingswaardig blijft; Pius IX is de afgod van
zijn volk, en de openbare meening leende eene groote
kracht aan zijn bestuur, zonder in het minst den
gang daarvan te belemmeren. De grootste orde heerscht
in Rome.

Den 16den heeft te Brussel de eerste zitting plaats
gehad van het congres der staathuishoudkundigen.
De beroemdste namen, alle voorstanders van vrijen
handel, vindt men als redenaars vermeld. Uit Pa-
rijs de heeren: Wolowski, Blanqui, Ch. Dunoyer.
Uit Engeland, dr. Bowring, Ewart, en kolonel
Thomson. Er waren slechts twee voorstanders van
beschermende regten. Een Duitscher, de heer Ri-
singhausen, en de heer Duchateau, secretaris van
het genootschap van Valenciennes voor de bescher-
ming van binnenlandsche nijverheid. Deze laatste,
een jong mensch, heeft al dadelijk in die eerste zit-
ting, een beroemden naam verkregen. Zelfs zijne
tegenstanders bewonderen zijne eenvoudige, kalme
welsprekendheid en de juistheid zijner uitdrukkingen.
Zijne zaak is echter als verloren te beschouwen, alle
schitterende talenten staan tegen dien eenigen over,

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, — september.

De Arnhemsche Courant van den 29sten augustus
laatsleden, behelste een artikel, waarin ik met
bewijzen de ongegrondheid aantoonde der van alle
bewijs ontbloote bewering des ministers van justitie
omtrent het nut, 't welk dikwerf de vertoogen van
het Journal de la Haye buitenslands zouden hebben
gehad. Na lang zijne gal daarover te hebben ver-
beten, braakt LIBBI BAGIANO's waardige opvolger die
uit, in zijn Journal van den 11den deser. Wat hij
naar zijn zeggen, vooral met geen stilzwijgen voor-
bij gaan kan, het is een volsin in gemeld artikel
welken hij volgenderwijs uit zijn verband rukt en
vervalscht:

»Vous prétendez, dit-il au ministre de la jus-
tice, que la Hollande a besoin d'un journal sub-
ventionné par l'état pour défendre à l'étranger
»nos droits et nos intérêts politiques et commer-
»ciaux, mais d'autres pays se servent pour cela
»de leur diplomatie.»

In mijn artikel luidde de vervalschte plaats aldus:
»In zake van handel en scheepvaart, verlangt over-
»gens de bevoegde beoordeelaar en de werkelijk be-
»strokene, in Duitschland zoowel als elders, officiële
»of teregtwijzingen, of ophelderingen; dat is,
»hij verlangt die uit diplomatische bron. Hij is veel
»te verstandig om waarde te hechten aan voorgesneden
»teregtwijzingen of ophelderingen, hem door een
»vreemd dagblad gegeven, waarvan de regering in
»geenen deele de verantwoordelijkheid draagt, en
»hetwelk ieder minister zoo veel mogelijk verloo-
»nelt. De minister van justitie is wettig wel
»vertraagd van de nietigheid onzer diplomatie en van
»het algemeen gevoelen, 't welk daaromtrent heerscht,
»om de Kamer wijs te willen maken, dat een
»bezoldigd dagblad behoeven om buitenlands
»interessen of transactiën te enen opzichte
»zaken handel en scheepvaart, — vooral ter ver-
»diging onzer betrekkingen met het buitenland.»

Andere landen bezigen daartoe hunne diplomatie.
Namelijk, tot het enen van ophelderingen en
teregtwijzingen betrekkelijk onze handels- en
scheepvaart, dit te vertalen door: nos droits et nos
intérêts politiques et commerciaux, et nos intérêts
politiques et commerciaux, et nos intérêts politiques et
commerciaux, is, met verlof gezegd, eene vervalsching.

Immers, er is een groot onderscheid tusschen het
verdeligen, het voortaan onzer regten en handels-
belangen, en het geven van ophelderingen en ter-
regtwijzingen. Tot dit laatste, toek, want een
ciël (een diplomatisch) of wel een gerucht, dat
gelijk slechts een wry en onbetrouwbare gerucht
hebben, georderde.

De vervalsching, echter, schijnt door LIBRI-BAGIANO's opvolger noodig gekeurd om de aanhaling der vervalschte plaats te doen volgen door de uitroeping: *Qu'est-ce à dire? Que signifie ce superbe dédain pour la presse?*

POUR LA PRESSE: tweede vervalsching; want ik sprak geenszins van de pers, of van dagbladen in het algemeen; maar van een bezoldigd dagblad; een dagblad 't welk in der regering soldij staat en voor de f25000 plaatsen moet wat zij wil. Mijnes achtens, toch, bestaat er een onmetelijk onderscheid tusschen zulk een verkocht blad, en andere vrije dagbladen, die slechts plaatsen wat zij doelmatig achten; en aan welke niemand gelasten kan, dit of dat tuk op te nemen. En zoo ook oordeelt het publiek in ieder land: hoe hooger het de vrije en onafhankelijke pers acht, des te dieper veracht het de veile, de gekuurde, de geprostitueerde. Zoo kan dan ook onze regering — hetzij ten eere der natie gezegd — geen Nederlanders vinden om haar in die prostitutie te dienst te staan. Eerst was het een Italiaan, dien zij daartoe bezoldigde, den tot de travaux forcés veroordeelden LIBRI-BAGIANO; thans een Belg, die, vermoedelijk, in zijn vaderland geen dienst kon vinden, en over wiens geschrijf zelfs onze regering zich te keer schijnt te schamen, om het als hare meening te erkennen, te avoueren. Niet als een soldaat, zelfs niet als een liverei-bediende, maar als een bravo staat het Journal in de dienst der regering. En zoodanig blad — zeide ik en herhaal ik — is geenszins geschikt om aan den vreemdeling ophelderingen of teregtwijzingen betrekkelijk onzen handel en scheepvaart te geven.

Van andere bladen, van de pers in het algemeen, was volstrekt geene sprake.

Zoo ver, wat het door mij geschrevene betreft.

(Vervolg hierna.)

Op de volgende wijze verhaalt de heer RUMEN CUIROT, in het dagblad *Le Siècle*, den oorsprong der verheffing van LOLA MONTZ, tegenwoordig gravin van Landsfeld.

Men herinnert zich, dat de gravin LOLA MONTZ te Baden den eersten trap der hooge gunst, waarin zij heden zich bevindt, beklommen heeft.

Mejuffrouw LOLA, zegt men, kwam te Baden aan, eene sigaar in den mond en een rijzweep in de hand. Zij ontwikkelde er hare levendige bekoorlijkheden, zij spreidde er den rijkdom harer bevalligheid ten toon, en deed eene verbazende uitwerking in dat land, waar eene eenvoudige kleeding geëischt wordt en men algemeen de beschaafde manieren van den goeden toon in acht neemt.

Na het eten verloofde mejuffrouw LOLA zich te paard op de wandelplaats, en bestuurde haar moedigeros met al de bevallige gemakkelijheid eener bekwame amazone.

Na de wandeling begaf zij zich naar de speelzaal en wierp haar goud op de tafel, met de zorgeloosheid eener vrouw, die evenzeer de geheimen der ontvangst kent, als de wijze om het spoedig kwijt te raken. Lachende verloor zij twee honderd louis d'or. Den volgende dag nam zij hare revanche en verloor duizend kroonen. Daags daarna kwam zij vrij met een verlies van vier duizend franken.

— Dat wordt vervelend, zeide zij; ik houd er niet van altijd hetzelfde te doen. Onophoudelijk winnen schijnt mij toe doodelijk vervelend te zijn; steeds te verliezen is evenmin plezierig. Ik wil mijne nitspanningen afwisselen; ik zal heden avond naar het bal gaan.

Mejuffrouw LOLA maakte een schitterend (écrasante) toilet, en verscheen aan den ingang der zalen, in groot oostum overdekt met bloemen en diamanten.

— Gij moogt niet binnen gaan, zeide de deurwachter.

— Wat mag ik niet binnen gaan? Ik heb een kaartje genomen.

— Is wel mogelijk, maar ik heb mijne order.

— Ziehier mijn toegangkaartje; ik heb het betaald.

— Men zal u het geld teruggeven.

— Maar om welke reden?

— Hoe men swaam naam op de lijst der abonnées plaatste, kende men u niet.

— Onbeschamde!

En dit woord was vergezeld van een gebaar, dat mejuffrouw LOLA als benodigd weet te maken. Een welangebroegte overgiff trof den wang van den ongelukkigen deurwachter, die tien passen verder

op den vloer viel, terwijl mejuffrouw LOLA, door niets meer verhinderd, statig de danszaal binnentrad.

Bij het zien van haar, barstte de beweging los. De deurwachter had alarm gemaakt. Een deftig persoon naderde mejuffrouw LOLA, die tusschen twee hertoginnen plaats had genomen en verzocht haar zich te verwijderen.

— Mijn vriend, antwoordde mejuffrouw LOLA, pas op, dat gij mij de ooren niet warm maakt.

Mejuffrouw! hernam de man, zoo gij niet goedschiks heen gaat, zal ik u door een korporaal en vier man doen wegbrengen.

— Mijnheer, gij zult mij genoegdoening geven voor die beleediging. Ik laat u de keus der wapens.

— Ik kies de infanterie, eerste bataljon der grenadiers; ik zal den naasten post, die slechts twee schreden van hier is, doen aanrukken.

— Gij zijt dus de bevoegde magt.

— Ik ben de grootbaljuw van Baden, en in die hoedanigheid gelast ik u niet alleen het bal terstond te verlaten, maar ook de stad binnen 24 uren.

In weerwil van haar driftig karakter en hare oploopendheid, was juffer LOLA genoodzaakt te gehoorzamen. Zij onderwierp zich, en woedend verliet zij met een jong Beijerssch officier de stad en begaf zich naar Manchen, waar zij haar fortun-maakte.

Het overige is bekend.

Zoodanig was de oorsprong van het geluk en de grootheid van juffer LOLA.

— Had men haar Baden niet doen verlaten, dan zou zij niet naar Manchen gegaan zijn; zoo zij niet naar Manchen gegaan was, zou zij den koning van Beieren niet gezien hebben; zoo zij den koning niet gezien had, zou zij heden geen gravin zijn met honderd duizend franken inkomen.

Ingezonden stukken.

In de *Arnhemse Courant* van 8 september, artikel *Vania*, wordt gesproken van de benoeming des keeren AIKEMA tot opvoeder of gouverneur van den jeugdigen erfprins.

Van waar die keuze? Zoo wij wel meenen te weten, was die voor den gekozen zelve het meest van allen onverwacht. Zij moet te danken zijn aan een militair van hoogen rang, die bij den prins VAN BRANJE zeer gezien is, en in zijne vroegere betrekkingen aan de militaire academie te Breda den heer AIKEMA, destijds kweekeling aldaar, van eene allezins gunstige zijde leerde kennen. Die hooge officier moet, bij het ter sprake zijn van het onderwerp, den heer AIKEMA den prins hebben genoemd, als, naar zijn oordeel, de geschiktste persoon. De heer AIKEMA was den vorstelijke personen anders niet bekend. Zijn beschermers bodigden hem per missive naar 's Hage, zonder, echter, daarbij nog het eigenlijke doel te vermelden. De luitenant was destijds op de Veluwe werkzaam, daardoor kwam de brief hem eerst enige dagen later ter hand. Bij zijne komst te 's Hage werd hij schier zoo van de reize, aan HH. KK. HH. voorgesteld, en, na een zeer belangrijk onderhoud, hem de betrekking toegezegd, ook met volle genoegegen der prinses, die eerst anders liever geen militair, maar een civiel persoon had gewenscht. Men ziet, dit alles is zeer vereerend en voor den benoemde en voor de benoemenden. Overigens *tempora mutantur*; de grootvader zal wel niet gedroomd hebben, dat een zijner kleinzonen tot opvoeder van een prins uit het Oranje-Huis zou benoemd worden. De heer AIKEMA is, tóch, meenen we, door zijne moeder afstamming van den heer WILBO RIJZE, in de *Vaderlandsche Geschiedenis* van het laatst der vorige eeuw bekend. Hij behoort inderdaad tot eene deftige familie, verwant aan achtenswaardige geslachten, onder andere, zoo we meenen, ook nog aan die van LUZAC.

Advertentiën.

VERKOOP VAN EEN BUITENGOED.

Te Zutphen, in het Nederlandsche Koffijhuis, zal, op Woensdag den 15den September 1847, in het openbaar ingezet, en 14 dagen later, zijnde den 29sten dier maand, telkens des voormiddags om 11 uur, verkecht worden:

Het BUITENGOED *VEDEZIGT*, allerangenaamst gelegen onder de gemeente *Grossel*, aan den Straatweg van Zutphen op Deventer, op nog geen half uur afstand van eerstgemelde Stad, bestaande in een zeer Lozeabel HEERENHUIS, voor ZOMER- en WINTER-VERBLIJF geschikt, met KOETSHUIS en STALLING; voorts TUIN, WANDELINGEN, opgaande BOOMEN en verder RLANTSOEN; te zamen groot 3 Banders, 35 Roeden en 60 Ellen en terstond aanvaardbaar.

Hetzelve is inmiddels ook *UIT DE HAND TE KOOP*; terwijl nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris H. F. LULOFS, te Zutphen. — Brieven franco.

AANZIENLIJKE VERKOOPING

BOUYENEN
Mr. W. J. C. PUTMAN CRAMER, Notaris te Zutphen, zal, op Vrijdag den 1sten October 1847, des voormiddags om 10 ure, ten Huse van G. WUNDERINK,

in de Herberg de *Laatste Stuiver*, onder Geopenbaarlijk aan de meestbiedenden verkoopen:

1o. Ongeveer 160 zware EIKEN-, BEUKEN- en YPEN-BOOMEN, allen staande op den Huize *Hungerink*, nabij de Herberg de *Laatste Stuiver*, onder de Gemeente *Gorssele*.

Aanwijzer *GERRIT JAN PASMANN*, Tante op den Huize *Groot Hungerink*; en

2o. Ongeveer 60 BEUKEN- en PEPPELEN-BOOMEN, allen staande op het *Spijk*, mede nabij de Herberg de *Laatste Stuiver*, onder *Gorssele*.

Aanwijzer *B. JANSSEN*, Landbouwer, wonende op het *Spijk*.

Nadere informatiën zijn bij genoemden Notaris te bekomen.

Verkoop van Roerende Goederen.

Op Woensdag den 22sten September 1847, voormiddags om 10 uur, in het Koffijhuis de *riaan te Zutphen*, bestaande in allerhande *M. BELAIRE GOEDEREN*, alsmede de in eene *Weldende PIANO*, eenfraai nog voor weinige jaren nieuw en zeer Modern Mahaniehouten *BILLARD MET TOEBEHOREN*; voorts verscheidene, tot eene *Societeit of Koffijhuis-zaal behoorende MEUBELEN* en *ROERENDE GOEDEREN*, en daaronder ook eene *grote KAGCHEL MET PIJPEN*, een *ORCHEST*, twee *BILJSTELLINGEN*, enz. enz.; alles in eene goede staat.

De Goederen zijn daags voor den verkoop te zien in de zaal van het voormelde Koffijhuis, van den morgens 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren.

+++ Men zou verlangen tegen primo Mei 1847 of eerder, OVER TE NEMEN, in de Provincie *Gelderland*, in of in de nabijheid van een Stad of Dorp, waar goede Protestantische Scholen zijn: Een *LANDGOED*, met ongeveer 60 Buiders goed *BOUW* — waaronder ook eenig *WEILAND* — Reflecterende worden verzocht, onder de Letten R, hunne opgaven *franko* in te zenden, met bijvoeging van prijs, belasting, overneming en reventiën bij den Boekhandelaar *G. W. VAN DER WIEL* te *Arnhem*.

WINKEL EN GROSSERDERIJ

KOFFIJ, THEE EN KRUIDENIERS-WAREN,

Rijnstraat, te Arnhem.

De Ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek te berichten, dat dezelve thier opgerigte **WINKEL IN KOFFIJ, THEE, KRUIDENIERS-WAREN, SIGAREN, TABAK**, enz., geopend is. Zich beleedelijk in de gunst van het Publiek aanbevelende, belooft hij eene eijele behandeling tot billijk gestelde prijzen.

Arnhem, den 11den Augustus 1847. W. JESSE.

+++ In het Magazijn van den Heer *G. W. FIKKEL*, hoek van de Rijnstraat, te *Arnhem*, is thans het *Depôt* gezestigd der *TANDMIDDELEN*, bereid door de *GEBROEDERS DENTZ*, Tandmeesters van *HH. KK. HH.* den Koning en de Koningin en van *HH. KK. HH.* den Prins *VAN ORANJE* en Prins *FREDERIK DER NEDERLANDEN*, enz. enz. als:

- Liquor Philodontique* tot het opserveren en onderhouden der Tand en versterken van het Tandvleesch, à f 3.50; *Mondspoeling* tegen *Schort* en *Rhumatische pijnen* in den Mond en bijzonder tot het bevestigen van losstaande Tand, à f 3; *Poudre Dentifrice et Antiscorbutique*, à f 2; *Poudre à la Rose*, à f 1; *ordinaire Tandpoeder*, à 50 centen; *Tand-Optat*, à f 1.25; *Tand-Elixir* tegen *Kiespijn*, uit Zinkingen voorkomende, à f 1.50.

Marktprizen.

Arnhem, 27 september 1847.
Oude *Weit* van f 0.00 tot f 00.00; Nieuwe *Weit* van f 10.75 tot f 12.75; Nieuwe *Rogge* van f 7.60 tot f 8.10; *Boekweit* van f 8.00 tot f 8.50; *Garst* van f 5.30 tot f 6.30; *Vrijsche Haver* van f 0.00 tot f 00.00; *Voerhaver* van f 3.50 tot f 4.10; *Witte Boonen* van f 0.00 tot f 00.00; *Paardeboonen* van f 00.00 tot f 00.00; *Graauwe Erwt* van f 10.00 tot f 11.50; *Groene Erwt* van f 00.00 tot f 00.00; *Gelb Erwt* van f 00.00 tot f 00.00; *Koolzaad* van f 00.00 tot f 00.00; *Avelzaad* van f 00.00 tot f 00.00; *Klaverzaad* van f 00.00 tot f 00.00; *Aardappelen* van f 1.70 tot f 2.00; *Boter* van f 0.82 tot f 0.90 het pond.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 18 Sept. 2 El 0 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 6 D.

Te Arnhem, bij *C. A. THIEME*, Boekdrukker.